

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Amor Deiparæ Virginis Mariæ; Petri Antonii Spinelli
Neapol. Societ. Iesv**

**Spinelli, Pietro Antonio
Coloniæ Agrippinæ, 1620**

Ad reuerentiam erga Deiparam quæna[m] excitent, num. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60948](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60948)

Eiusdem & membrorum compage soluta, tres illi
 cerebrum, digiti inuenti sunt prorsus integri, & in-
 ac digiti corrupti, & intra illos Imago Deiparae
 tres in Dei cerebrum quoque inuentum est recen-
 para ho tissimum, & ex capite liquor instar olei
 aorem post suauissimi odoris erumpebat, quæ amo-
 obitum in- rem, ac deuotionem eius erga Virgi-
 corrupti nem Deo maximè gratam fuisse testa-
 seruantur. baatur.

II.

AD REVERENTIAM ERGA
 Deiparam: quam exci-
 tent.

SECUNDVM quod ad Virginis deuotionem spectare diximus, illud est, ut & reuerentiam, & honorem tum corde, tum corpore ei exhibeamus quam maximum: licet autem in rigore reuerentia ex sancto Thoma 2.2. quæst. 103. art. 1. ad 1. non sit idem, quod honor; tamè in nostro proposito in idem ferè recidunt. Reuerentia enim ex 2.2. quæst. 81. art. 3. ad 2. & quæst. 104. art. 2. ad 4. directè respicit personam excellentem: Honor autem, ex eodem 2.2. quæst. 103. art. 1. est quoddam signum, & testificatio excellentiæ eius, qui honoratur.

D. Thom. Imò ex D. Thoma reuerentia est primò

S. Thom.

Reuerentia
 & honor
 quid sint.

mō motiuum ad honorandum aliquem, vel ore pronuntiando excellentiam eius, vel corporis inclinatione, muneribus, imaginibus, & huiusmodi alijs.

Aristoteles verò in 1. Rhetoric. capit. Aristotē- 15. vbi de honore agit, multa dicit, quæ les quid de ad hæc, de quibus agimus, explicanda honore di- faciunt, idcirco suis ea verbis referemus: cat.

Honor, inquit, benefica existimationis est signum: honorantur autem merito & quidem imprimis, qui beneficium dederunt, & qui beneficium dare possunt; beneficium verò est, quod pertinet ad salutem, & ad ea, qua causa sunt, ut simus, aut ad diuitias, aut ad aliquod aliorum bonorum, quorum non est facilis comparatio, aut omnino, aut in eo loco, aut aliquando: multi enim ex rebus etiam qua parua videntur, honorem adipiscuntur. Verum loca, & occasiones causam afferunt. Patres autem honoris sunt Honor sacrificia, munimenta, & versibus, & sine quibus re- versibus premia, luci, praesiones, sepul- bus exhibe- ckra, statua, victus publici, & quibus Bar- betur. bari vtuntur, ut adorationes, conspectus e- uitationes, munera qua apud singulas gen- tes pretiosa sunt. Hæc Aristoteles. Qui- bus verbis docet rationes, quæ ad ho- norem alicui impendendum mouent, & quibusnam rebus honor exhibeatur, de qui-

us
tres illi
ri, & in-
ciparæ
recen-
star olei
æ amo-
Virgi-
e testa-

RGA

deuo-
est, vt
corde,
m ma-
erentia
rr. i. ad
in no-
at. Re-
s. ad 2.
espicit
m, ex
ddam
eius,

t pri-
mō

290 *Deipara quibus affertibus*
quibus infra c. 37. vbi de obsequijs erga
Virginem agemus.

*Virgo pra-
cipua re-
uerentia
digna.*

3. Reg. 2.

9 His positis perspicuè apparet quan-
tus honor, quantaque reuerentia Dei-
paræ sit exhibenda, quam Christus ipse
in terris olim sic honorauit, vt ei subdi-
tus esse voluerit; & nunc in caelis hono-
rat, cum ad dexteram suam eam collo-
carit. quod longè ante figuratum vide-
mus 3. Regum 2. in Bethsabea matre Sa-
lomonis, cui Salomon ad se venienti om-
ni honoris significatione occurrit, ea-
que dignissimo loco excepit. sic enim de
Bethsabea legimus: *Surrexit Rex in oc-
cursum eius, adorauitque eam. Et sedit super
thronum suum. posuitque est thronus matris
Regis, qua sedit ad dexteram eius: quæ om-
nia figuram fuisse honoris, quem Dei-
paræ defert Christus, docet sanctus Ber-
nardinus Senensis tom. 3. sermone II. ar-
tic. 2. eaque singillarim expendit. & cap.
2. peculiariter animaduertit verbis illis:
Adorauit eam, significari reuerentiam fi-
liale, qua matrem dignissimam Chri-
stus honorat. Scimus enim illud Eccle-
siast. 3. *Sicut qui thesaurizat, ita et qui
honorat matrem suam.* Quod à Christo
Domino minimè est prætermissum in
sanctissima matre sua; quoniã vt ait Da-
masceus oratione 1. de dormit. Chri-
stus*

*S. Bernar-
dinus.*

Eccles 3.

Damasc.

Nullus bonus legislator, etiam si legi minus sit subiectus; legem tamen, quam ipse de parentibus honorandis sanxit, explens, honorat.

Et Hippolitus oratione de sanctificatione: *Qui dixit, inquit, Honora patrem & matrem, ut decretum à se promulgatum observaret, omnem gratiam matri, & honorem impendit.* Hippol.

Idem habet August. lib. de Assumpt. *August.* tom. 9. *Ad benignitatem, inquit, Domini pertinet, matris servare honorem, qui legem non solvere venerat, sed adimplere.*

Bernardus serm. I. de Assump. *Quis non credat Dei filium honorare matrem? ideoque potest Deipara merito appellari. Mater honorificata.* Bernard.

Ad hæc in Ecclesia militante eam honorat, cum tot templa ei dicari, totque per eam miracula, ac beneficia conferri voluerit: ut nemo sit, qui se abscondat à calore eius. *Eccles. 25.*

Quare Georgius Nicomediensis oratione oblat. Deiparæ. *Quis honor, inquit, Georgius exhibere poterit puritati Deiparæ ex aquo Nicomed. respondens, cuius amore capitis opifex, ex ea solum construxit tabernaculum, in quo minimè recusavit habitare: in quo paterna voluntas est impleta? Quanam gloria ei poterit tribui pro meritis, cuius superiores glo-*

glo-

gloriam præter se ostendet creator? O donū,
quod nullo potest honore, ut par est, affici.
Hæc Gregorius.

Gen. 28.
Deipara
est locus
terribilis,
id est, om-
ni reue-
rentia pro
sequendus

10 Hanc reuerentiam, quam Deiparæ
deberi diximus, declarasse videtur Iacob
Patriarcha Genes. 28. cum euigilans de
somno, in quo scalam illam à terra ad ce-
lum usque protensam, Angelos ita ascen-
dentes, & descendentes per eam, ip-
sumque Dominum scalæ innixum vide-
rat, pauens præ admiratione in hæc ver-
ba prorupit: *Quam terribilis est locus iste*
cuius rationem subiicit: *Verè non est hu-*
aliud, nisi domus Dei, & porta cæli. Quali
dicat, iuxta Interpretum sententiam, &
præsertim Bernardi serm. 6. de Aniuers.
Eccles. locus iste est omni reuerentia di-
gnus, quem Deus ipse sua quoque presen-
tia dignatur, cum sit domus Dei, & por-
ta cæli.

Bernard.

Rupert.
Bernard.

Quamuis autem locum hunc Ru-
pertus libro 7. Commentariorum in
Genes. capit. 23. Ecclesiam CHRISTI,
quæ erat futura: Bernardus verò lo-
co citato sacra Christianorum Tem-
pla præsignata veliet: Tamen & ip-
sam Deiparam per locum illum terri-
bilem præcipuè quoque intellectam
nemo inficiari poterit, qui attentè
perspexerit eam esse domum **DEI**,
in qua

in qua Deus singulari modo præ alijs omnibus habitavit, vt patet ex ijs, quæ diximus capit. 5. eamque per hanc scalam Iacob ex Andrea Cretensi, & Damasceno esse adumbratã, & ab alijs Patribus Scalam Cœli: Portam item Cœli appellatam, quæ omnia capit. 16. ostendimus.

Andreas
Cretensis.
Damasc.

Quare Andreas Cretensis orat. 2. *Hæc est, inquit, porta cœli, de qua Iacob dixit: Andreas Quam terribilis est locus iste? verè non est Cretensis hic aliud, nisi domus Dei, & porta cœli.*

Cùm ergo Deipara propter singularẽ Dei præsentiam in eius utero, atque in eius anima præ omnibus alijs sit locus ille à Patriarcha Iacob terribilis vocatus; idcirco magna religione, omni quereuerentia, ac tremore colenda erit. Verùm, quæ peculiariter ad hanc erga Virginem reuerentiã nos excitare possunt, multa sunt.

II Et primùm quidem reuerentiã *Honorãda* Virgini debemus propter summam eius *Virgo pri-* dignitatem, quia mater est Dei; ratione *mò propter* cuius habet quandam dignitatem infi- *eius digni-* nitam ex Diuo Thoma 1. part. quæst. 25. *tatè, quia* artic. vltim. ad 4. & ex alijs, vt dixi *mater est* capit. 5. ita vt meritò ex Mayrone sermone *Dei.* de creatione animæ Virginis ei accom- *S. Thom.* modetur illud Sap. 8. *Generositatẽ eius Mayo-* glorificat contubernium habens Dei: *Sap. 8.*

I Ideoque

donũ,
affici.

iparæ
Iacob
as de
ad ce-

ema-
m, ip-
vide-
c ver-

us isti

est hu

Quali

m, &

iuerf.

cia di-

refen-

x por-

c Ru-

m in

RISTI,

rd lo-

Tem-

& ip-

teri-

etam

rtentẽ

DEI,

na qua

*Virgini
debetur
hyperdu-
lia.
Bonauent.
Gabriel.*

Ideoque etiam ex 2. 2. quæst. 103. art. 4. ad 2. maxima ei reuerentia debetur ex affinitate, quam habet ad Deum: ut propterea *hyperdulia*, quæ est potissima species dulciæ, ei conueniat. quod docent Theologi, ut videre est apud Bonauenturam in 3. distinct. 9. art. 1. quæst. 3. Gabriel. lect. 49. in canonem, & alios. ideoque etiam sedet à dextris filij, & supra omnes puras creaturas euecta, separata ab alijs facit hierarchiam, ut dicitur capit. 6.

*Epitheta
Virginis,
quæ eius
dignitatē
sacratissi-
mam in-
dicant.*

Huc spectant illa, quæ Virgini tribuuntur epitheta, quibus tanquam aliquod sacrosanctum omni veneratione dignissimum appellatur. exempli causa Templum Domini, Tabernaculum fœderis, Arca testimonij, de quibus plenius supra c. 5. diximus.

*3. Reg. 6.
Exod. 26.
Exod. 25.
Bonauent.*

Quocirca Bonauentura in 1. sentent. distinct. 44. in exposit. text. *Tanta*, inquit, *fuit Deipara dignitas, ut si omnes creatura quantumcunque ascenderent in gradibus nobilitatis essent præsentis, omnes deberent reuerentiam Matri Dei.*

*2. Cor. 3.
Rom. 8.*

Quod si Apostolus 2. Cor. 3. ex comparatione Moyse Apostolorum dignitatem, legem Euangelicam, & Christum prædicantium, & habentium Spiritus primitias, ita cõmendat. *Quod si, inquit, ministratio*

ministratio mortis litteris deformata in la *Exod. 34.*
 pidibus fuit in gloria: ita ut non possent in-
 tendere filij Israel in faciem Moysi propter
 gloriam vultus eius, quæ evacuatur; quo
 modo non magis ministratio spiritus erit in
 gloria: quanto potiori iure supra omnes
 erit in gloria, illa, quæ Christum totius
 Evangelicæ gratiæ fontem de suis visce-
 ribus concepit, & mundo eum edidit?
 Quanta igitur erit illi reuerentia, quan-
 tus honor ab omnibus exhibendus?

Secundò, reuerentiam Virgini debe-
 mus, quia mater nostra esse dignatur
 pijsissima, & benignissima (vt cap. 27. &
 sequent. ostendimus) matri autem, &
 tali, ac tantæ matri à filijs singularis ho-
 nor, & reuerentia debetur, vt satis con-
 stat *Exod. 20. Honora patrem tuum, & Exod. 20.*
matrem tuam; quod apud *Ephes. 6. est Eph. 6.*
 mandatum primum in promissione; &
 ideo *Malach. 1. dicebat Dominus, Filius Malach. 1.*
honorat patrem: Si ergo pater ego sum, ubi
est honor meus.

Secundò,
 quia ma-
 ter est no-
 stra.

Tertiò, quia cum sit Mater Dei, verè
 est Regina nostra, ac Domina omnium
 in cœlo, & in terra, vt cap. 5. ratione, &
 Patrum testimonijs probauimus: Do-
 minæ autem, ac tali Dominæ à seruis
 reuerentiam deferendam, ratio ipsa
 suadet.

Tertiò,
 quia est
 Regina ac
 Domina
 nostra.

*Quartò,
propter
eius san-
ctitatem.
S. Thom.*

12 *Quartò*, cum reuerentia, & honor excellentiæ, ac virtuti debeat ex D. Thom 1.2. quæst. 2. art 2. ad 2. etiãsi Virgo sanctissima non esse mater Dei; propter eximiam tamen eius excellentiam, ac sanctitatem, & propter heroicæ virtutes, ac insignes, quibus est exonerata, prærogatiuas (de quibus toto hoc opere diximus, & præsertim cap. 4. §. 6. & c. 15. & 21.) summa reuerentia, summo præ omnibus puris creaturis honore prosequenda esset propterea appellatur

Iudith. 15.

Gloria Ierusalem, lætitia Israël, honorificentia populi nostri (vt cap. 17. dixi) eiusque virtutes præstantissimis typis significantur. Vt eius charitas per

Exod. 25.

candelabrum aureum; eius oratio per

Exod. 20.

Altare thyamiamatis, idemque de reliquis virtutibus, quemadmodum cap. 21. dictum est.

Aristot.

*Quintò,
propter
accepta
beneficia,
& alia,
qua ab ea
speramus.*

Quintò, si ex Aristotele loco citato honorantur ij, qui beneficia dedere, vel qui dare possunt, seu beneficia sicut ad salutem, seu diuitias, seu aliquid aliud, quod tamẽ aliqua ratione facilè comparari nequeat: quanta ratione, quantoque honore prosequenda est Virgo sanctissima à qua tot, tantaque beneficia ad salutem, tum animæ, tum corporis retulimus; & per quam tam multa, quæ nostris

nostris viribus comparari nequeunt, spe amus? (vt superiori capite diximus.)

Quemadmodum autem Ioan. 5. Pater omne iudicium dedit filio, vt omnes honorificent filium, sicut honorificant Patrem: ita filius, vt mater honoretur, gratiarum dispensatricem, & miraculorum effectricem; (vt cap. 20. dixi,) peculiari ratione eam constituit.

Ioan. 5.
Christus
per matrē
beneficia
concedit.

Quod etiam terrenis principibus vsu venit, qui cum honorari quempiam volunt, per eum omnia facillē concedunt, ac largiuntur. quem morem secutus est Pharaō Gen. 41. cū ab se Ægyptij alimenta peterent: *Ite, dicebat, ad Ioseph, & quisquid ipse dixerit vobis, facite.*

Gen. 41.

Quare Anselmus ca. 6. de excel. Virg. *Velocior, inquit, interdum est salus memorato nomine Virginis, quā inuocato nomine filij; non quod ipsa maior, & potentior eo sit; nec enim ipse magnus, & potens est per eam, sed illa per ipsum. Verū quia & si merita inuocantis non merentur, vt exaudiatur; merita tamen matris intercedunt, vt exaudiatur. ita ex* Anselmo, qui id quotidiano experimento inter homines confirmat, cum quis proposito dominico nomine efficaciter ab alio consequitur, quod simpliciter sua prece nequaquam impetrare posset.

Anselm.
Velox sa-
lus in uo-
cata Vir-
gine.

Oēs Sancti Hinc est, quod Sancti omnes etiam
Virginem præcipui eam omni reuerentia profe-
maximè quuntur, iuxta illud Psalm. 44. *Vultum*
reueretur. *tuum deprecabuntur omnes diuites plebis.*
Psal. 44. quod de Virgine intelligi probauimus
 cap. 17. & de veneratione, quã illi exhibent
 oēs Angeli, plenius diximus c. 26. imò Virgo sanctissima : *Ab ipso Deo,*
Epiphan. verbis vtar Epiphaniij ser. de Deipara, *et*
in honore habita, tanquã ancilla digna, et
Cyprian. *mater. & Cyprian. ser. de Christi Nat.*
Spiritus sanctus, inquit, seruabat sacramen-
sum, hoc est Deiparã, et sanctimonia th-
lamũ honorabat. Igitur, & nos omnem
 reuerentiam, & honorẽ Virgini impen-
 damus; ad eius imagines, nomẽ, laudes
 & similia humiliter caput inclinamus
 preces ad eam quã deuotissimè flexis
 genibus effundamus.

Exempla 13 De hac erga Virgine reuerentia præ-
de reueren- ra in Sanctorum historijs relata digni-
tia erga inueniuntur. De beata Margarita virgi-
Virginem ne, filia regis Hungariæ apud Surium 28
Surius. Ianuarij, quæ fuit sanctimonialis ex Or-
 dine sancti Dominici, & obiit anno
 I. 1270 sic scribit Auctor eius vitæ; B. arã
B Marga- Virginem Dei matrem præcipuo vene-
rita filia rabatur affectu, & vbi cumque eius vide-
Regis Hun- bat imaginem, flexis genibus, salutatio-
garia. nem Angelicam proferebat. In vigilijs
 Natiuita.

Natiuitatis Christi, & quatuor solenni-
tatum Beatæ Virginis, dum in loco ca-
pitulari pronunciabatur diei sequen-
tis solemnitas, deuotionem præfere-
bat admirabilem, prosternebat sese, &
cum lacrymis orans gratias agebat Deo:
in iisdem vigilijs non nisi pane, & aqua
uescebatur: in singulis quoque festiui-
tatibus B. Virginis, ac intra octauas of-
ferebat eidem sanctissimæ Virgini mil-
le salutationes Angelicas, & ad singu-
las quasque humi se prosternebat. hæc
ibi.

De S. Gerardo martyre Episcopo Ca-
nadiensi in Pannonia, apud eius vitæ S. Gerar-
scriptorem legimus in Surio hæc verba: *Surius 24*
Ipso S. Gerardo auctore ab Hungarica in Hun-
gente non pronunciatur nomen ipsum *garia.*
matris Dei, sed Dominam eam vocant: *Septemb.*
si sit autem pronunciatum eius nomen, *Septemb.*
statim flexis genibus, & demissis in ter-
ram capitibus sese inclinant, atque a deo
Pannonia, seu Hungaria à S. rege suo
Stephano familia S. Mariæ appellata est
hæc ibi.

Sanè Ecclesia in Rubricis Missalis, *III.*
quamuis Sacerdotibus præscribat, vt *Missale*
in Missa caput inclinent ad nomen eorū *Romam.*
Sanctorum de quibus dicitur Missa, aut
fit commemoratio; vbicunque tamen

B. Mariæ nomen pronunciatur, semper caput inclinandum esse iubet; quamuis Missa non dicatur de ea, quod ipsum meritò apud omnes fideles in more positum est, atque usu receptum; ut ad tantæ Reginæ nomen quacunque occasione prolatum omnes; caput reuerenter inclinent.

III.

CONGRATVLATIO ERGA
Deiparam exercenda.

14 **T**ertium, quod ad nostram erga Virginem deuotionem declarandam facit, actus est intimæ ex animo congratulationis, qui ex amore profiscitur. Cum enim amplissima Dei in eam collata dona cognoscimus; & reliqua quæ gloriæ magnitudinem, & præstantiam Virginis maximam ostēdunt, ex quorum cognitione reuerentiæ affectum in nobis excitari dicimus, accedente amore, quem illi debemus, consequens est, ut ei ex intimis præcordijs congaudeamus, seu gratulemur.

Rom. 12.

Si enim Apostolus Roma. 12. inter alia monita Christianis tradita ad indicandam mutuam dilectionem, hoc etiā posuit: *Gaudete cum gaudentibus. Et flete cum*